ОГЛЯД СИТУАЦІЇ

МГС В УКРАЇНІ ІНІЦІАТИВИ REACH: Динаміка гуманітарних потреб на окупованих територіях (грудень 2024-травень 2025)

Вересень 2025 року | Україна

Ключові тези

- **У період з грудня 2024 року по травень 2025 року частка населених пунктів, де частина жителів не могла задовольнити свої основні потреби, зменшилася.** Загалом у грудні 2024 року, за словами ключових інформантів (КІ), 33% населених пунктів мали гострий або вище за шкалою рівень потреб, а у лютому — 30% населених пунктів. Однак у травні 2025 року цей показник знизився до 27%.
- **Попри зменшення потреб, вони й надалі були більш поширеними у прифронтових населених пунктах.**[3] За словами КІ, у грудні 2024 року у 61% населених пунктів у межах до 20 км від лінії фронту[4] частина жителів не могла задовольнити свої основні потреби. У лютому 2025 року частка таких населених пунктів складала 56%, а у травні 2025 року — 48%. Натомість на віддалених від лінії фронту територіях така ситуація спостерігалася у 17%, 14% і 15% населених пунктів відповідно.
- **Донецька область мала найбільш гострий рівень секторальних потреб, а також самостійно визначених потреб ключових інформантів.** Втім, спостерігалися певні ознаки ймовірного покращення ситуації.
- **Відсутній/обмежений доступ до медичного обслуговування і готівкових коштів залишався найчастіше вказуваною незадоволеною пріоритетною потребою на всій території.** За словами КІ, готівкові кошти були пріоритетною потребою у 71% населених пунктів у грудні 2024 року, 78% у лютому 2025 року і 85% у травні того ж року. Медичне ж обслуговування було пріоритетною потребою у 72%, 77% і 76% населених пунктів відповідно.
- **У період з грудня 2024 року по травень 2025 року суттєвих змін у більшості секторів не спостерігалося.** Ситуація залишалася стабільною, але за деякими ознаками може покращитися.

Карта 1: Досліджені населені пункти, за районом, у раундах 20, 21, 22 МГС

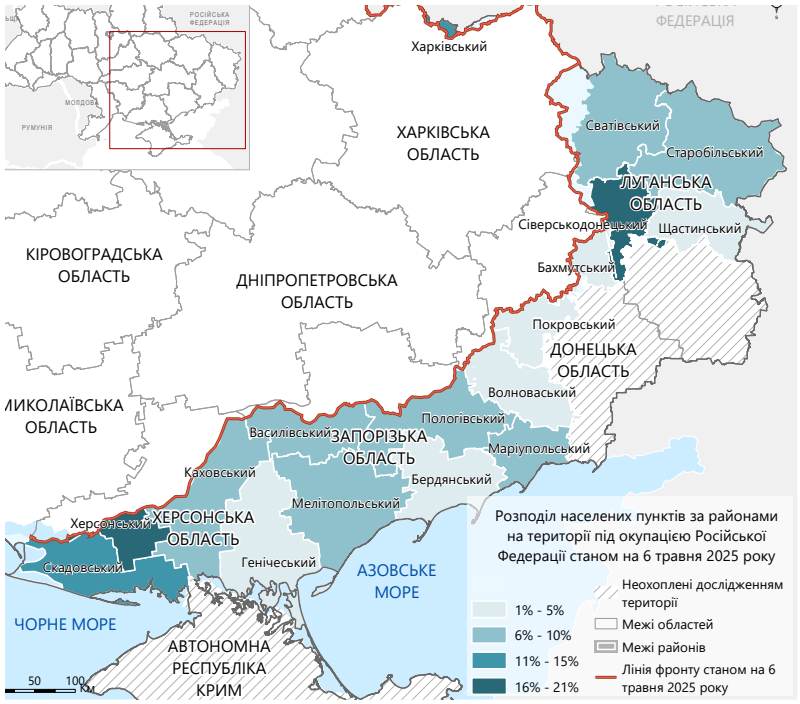

Контекст та обгрунтування

Гуманітарна ситуація на окупованих територіях України залишається серйозною проблемою. Місцеве населення зі щонайменше 1 мільйоном людей, які потребують гуманітарної допомоги,[1] досі не має можливості задовольнити свої основні потреби.

Команда моніторингу гуманітарної ситуації (МГС) проводить щоквартальні раунди зі збору даних з метою відстеження і оцінки потреб населення, яке проживає на окупованих територіях. Крім того, дослідження має взаємодоповнюючий компонент, який охоплює прифронтові території, підконтрольні Уряду України.

Огляд методології

Даний огляд ситуації висвітлює основні зміни, які відбулися в населених пунктах на окупованих територіях України у грудні 2024 року (раунд 20), лютому 2025 року (раунд 21) і травні 2025 року (раунд 22). Враховуючи, що вибірка змінювалася від раунду до раунду, цей звіт містить дані зі 139 регулярно досліджуваних населених пунктів (детальніше у Додатку 1).

МГС на окупованих територіях здійснюється на основі методології «Обізнаність із ситуацією в населеному пункті».[2] Це дистанційний метод збору даних у недоступних районах, який полягає у проведенні інтерв'ю з ключовими інформантами (КІ), які нещодавно виїхали з такого району та/або підтримують постійний зв'язок з людьми, які все ще проживають у цьому районі.

З огляду на методологію, використану в МГС, оприлюднені дані є індикативними.

HAVEN
Співфінансується Європейським Союзом
Консорціум Реагування
REACH Informing more effective humanitarian action

ОГЛЯД ПОТРЕБ

Протягом досліджуваного періоду потреби в охоплених населених пунктах на окупованих територіях дещо скоротилися. Наприклад, частка населених пунктів, де, за словами КІ, у середньому[5] частина жителів не могла задовольнити свої основні потреби (наприклад, гострий або вище за шкалою рівень потреб), зменшувалася з грудня 2024 (33%) до лютого 2025 року (30%) і травня того ж року (27%).

Рисунок 1: Відсоток населених пунктів, за повідомленим рівнем незадоволених основних потреб серед жителів і за раундом (n=139)

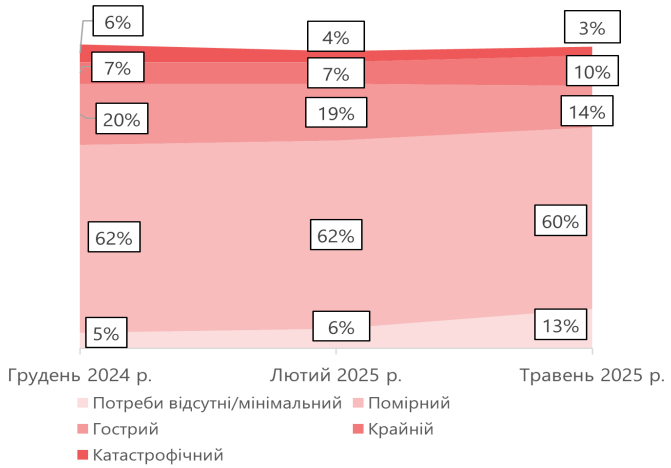

Потреби в охоплених прифронтових населених пунктах (тобто у межах до 20 км від лінії фронту) залишалися поширеними і гострими, попри їхнє скорочення протягом досліджуваного періоду. За отриманими результатами, у межах 20 км від лінії фронту 61% населених пунктів у грудні 2024 року, 56% у лютому 2025 року і 48% населених пунктів у травні 2025 року мали гострий або вище за шкалою рівень потреб.

У досліджених населених пунктах, розташованих на відстані понад 20 км від лінії фронту, потреби фіксувалися значно рідше. За інформацією, у 17% таких населених пунктів у грудні 2024 року, 14% у лютому 2025 року і 15% у травні того ж року частина жителів не могла задовольнити свої основні потреби.

Загалом динаміка потреб залежала від області. Наприклад, у Донецькій області КІ найчастіше зазначали гострий рівень потреб (65%, 50% і 50% відповідно, n=20). Водночас ситуація суттєво покращилася. У Херсонській же області рівень потреб був більш стабільним (28%, 22% і 22% відповідно, n=36).

Рисунок 2: Відсоток населених пунктів, за повідомленим рівнем незадоволених основних потреб і за раундом та областю (n=139)

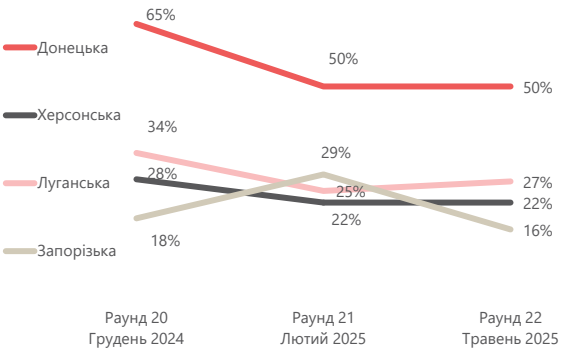

Пріоритетні потреби

У період з грудня 2024 року по травень 2025 року найчастіше вказуваними пріоритетними потребами були готівкові кошти і медичне обслуговування. КІ зазначили готівкові кошти у 71% населених пунктів у грудні 2024 року, 78% у лютому 2025 року і 85% населених пунктів у травні 2025 року. Потреба ж у медичному обслуговуванні згадувалася у 72%, 77% і 76% відповідно.

У прифронтових районах незмінно фіксувалися специфічні для них потреби. Наприклад, програма «єВідновлення» і продовольча допомога частіше зазначалися у прифронтових районах. КІ вважали їх пріоритетними у 19%, 17% і 40% населених пунктів порівняно з 11%, 9% і 13% населених пунктів у тилових районах. Аналогічно про продовольчу допомогу частіше повідомлялося у прифронтових населених пунктах (55%, 48% і 34% відповідно) порівняно з тиловими населеними пунктами (22%, 33% і 26% відповідно).

Ситуація відрізнялася залежно від області, причому у деяких раундах було зафіксовано пріоритетні потреби, характерні для певної області. Однак загалом жодної суттєвої різниці між областями не спостерігалося.

Найчастіше вказувані проблеми

Протягом досліджуваного періоду проблеми залишалися незмінними з мінімальними відмінностями між раундами (див. Рисунок 3).

Проте у прифронтових населених пунктах було зафіксовано як більший спектр проблем, так і специфічні для них проблеми. Зокрема, КІ набагато частіше зазначали проблеми у секторі ВСГ, такі як доступ до питної води (51%, 44% і 42% відповідно), доступ до технічної води (37%, 33% і 32% відповідно) і доступ до санвузлів (25%, 31% і 24% відповідно). Крім того, у прифронтових населених пунктах частіше повідомлялося про доступ до продуктів харчування (41%, 40% і 32% відповідно), доступ до фінансових послуг (63%, 73% і 64% відповідно) і доступ до юридичних послуг (24%, 37%, і 36% відповідно).

Рисунок 3: Відсоток населених пунктів, за найчастіше вказуваними проблемами і раундом (n=139)

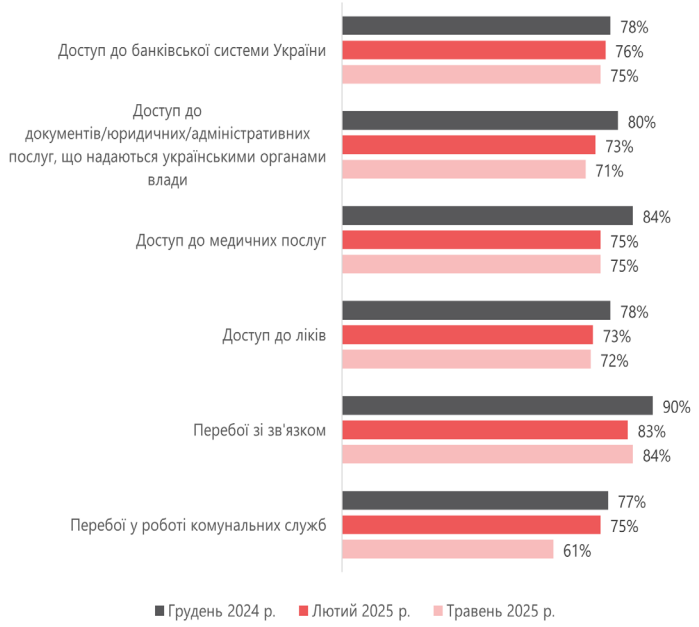

HAVEN
Співфінансується Європейським Союзом
Консорціум Реагування
REACH Informing more effective humanitarian action

МЕДИЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Доступ до медичного обслуговування

Рисунок 4: Відсоток населених пунктів, де, за словами KI, щонайменше 10-24% жителів не мали доступу до медичного обслуговування протягом досліджуваного періоду (n=139)

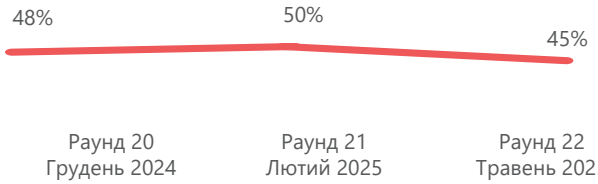

У період з грудня 2024 року по травень 2025 року доступ до медичного обслуговування у досліджених населених пунктах залишався переважно стабільним. За словами KI, 10% жителів і більше не могли отримати доступ до медичного обслуговування у 48% населених пунктів у грудні 2024 року, 50% у лютому 2025 року і 45% у травні 2025 року.

KI у населених пунктах у межах до 20 км від лінії фронту частіше повідомляли, що жителі мали проблеми з доступом до медичного обслуговування. Однак ситуація з ускладненим доступом була більш мінлива у цій зоні: 73%, 83% і 58% відповідно. Це відрізнялося від ситуації у населених пунктах поза 20-кілометровою зоною, де така потреба була менш вираженою і мала більш стабільний характер, а саме 34%, 31% і 38% відповідно.

Погіршення, покращення чи стабільність ситуації з доступом до медичного обслуговування залежали від області (див. Рисунок 5). Наприклад, потреба у доступі була більш нестабільна у Донецькій і Херсонській областях порівняно з Луганською.

Рисунок 5: Відсоток населених пунктів, де, за словами KI, щонайменше 10-24% жителів не мали доступу до медичного обслуговування протягом досліджуваного періоду, за областю (n=138)

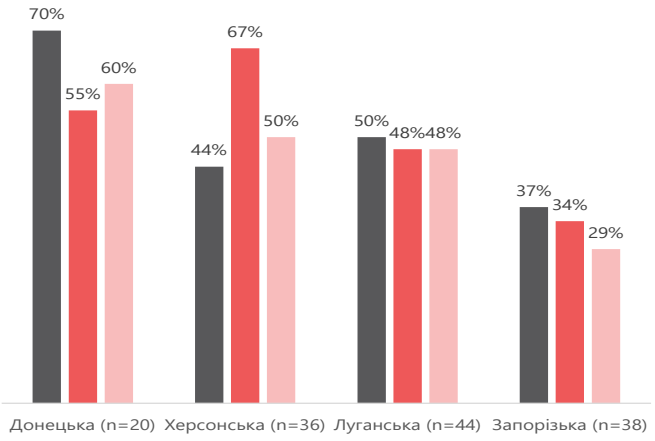

Серед населених пунктів з проблемами з доступом до медичного обслуговування перешкоди залишалися незмінними протягом досліджуваного періоду. Так, найчастіше вказуваними перешкодами були брак медичних працівників (68% у грудні 2024 р., 58% у лютому 2025 р., 66% у травні 2025 р. відповідно), брак працюючих медичних закладів (41% у грудні 2024 р., 42% у лютому 2025 р., 45% у травні 2025 р.), відсутність необхідних послуг (50% у грудні 2024 р., 48% у лютому 2025 р., 41% у травні 2025 р.) і віддаленість медичних закладів (39% у грудні 2024 р., 33% у лютому 2025 р., 50% у травні 2025 р.).

Доступ до спеціалізованих медичних послуг та закладів

Протягом досліджуваного періоду доступ до спеціалізованого стаціонарного лікування, лабораторних і діагностичних послуг, а також стаціонарної допомоги був обмеженим у багатьох населених пунктах.

Відповідаючи на питання про те, які медичні заклади і, відповідно, послуги є недоступними у населеному пункті, KI з населених пунктів, де доступ до медичного обслуговування обмежений, найчастіше зазначали спеціалізоване стаціонарне лікування (77% у грудні 2024 р., 94% у лютому 2025 р., 82% у травні 2025 р.), лабораторні і діагностичні послуги (69% у грудні 2024 р., 74% у лютому 2025 р., 79% у травні 2025 р.) і стаціонарну допомогу (58% у грудні 2024 р., 49% у лютому 2025 р., 45% у травні 2025 р.).

Усі оцінювані медичні послуги і заклади були менш доступними у прифронтових населених пунктах порівняно з більш віддаленими від лінії фронту населеними пунктами. Така закономірність прослідковувалася серед усіх типів класифікованих медичних закладів і послуг, за винятком спеціалізованого стаціонарного лікування, яке було вкрай малодоступне з мінімальними відмінностями в обох зонах.

Перешкоди у доступі до ліків

Перешкоди у доступі до ліків залишалися незмінними протягом досліджуваного періоду. Так, вартість ліків (66%, 60% і 62% відповідно), їхня низька якість (67%, 54% і 53% відповідно) і недоступність необхідних ліків (41%, 42% і 44% у травні 2025 року) були найбільш поширеними перешкодами, вказуваними KI.

Відстань від лінії фронту не має суттєвого впливу на різноманіття перешкод у доступі до медичного обслуговування. Проте, за словами KI, брак аптек був більш поширеним у межах прифронтової зони (45%, 46% і 50% відповідно) порівняно з тиловими населеними пунктами (31%, 36% і 31% відповідно).

ВСГ

Рисунок 6: Відсоток населених пунктів, де, за словами KI, щонайменше 10-24% жителів не мали доступу до води протягом досліджуваного періоду (n=139)

У період з грудня 2024 року по травень 2025 року ситуація з доступом до води на окупованих територіях залишалася переважно стабільною. Частка населених пунктів, де, за словами KI, щонайменше 10% жителів не мали доступу до води, знизилася з 17% у грудні 2024 року до 12% у травні 2025 року. Проте у середньому протягом досліджуваного періоду KI у 75% населених пунктів не повідомляли про перебої з водопостачанням, які б тривали щонайменше по кілька годин на день.

За поточною інформацією, у розпал екстремально спекотного літа 2025 року **Донецька область була на межі гуманітарної катастрофи через перебої з водопостачанням**. Проте, враховуючи, що дані МГС стосуються виключно періоду з грудня 2024 року по травень 2025 року, цей звіт не охоплює літні місяці і відповідно не може надати додаткової інформації про літній сезон.[6]

HAVEN
Співфінансується Європейським Союзом
Консорціум Реагування
REACH Informing more effective humanitarian action

ГОТІВКОВІ КОШТИ ТА РИНКИ

Доступ до фінансових послуг

У досліджених населених пунктах доступ до онлайн-послуг українських банків був суттєво обмеженим. У більшості досліджених населених пунктів KI повідомили, що більшість жителів не могла скористатися онлайн-послугами українських банків (розпорядитися або переказати гроші) (78%, 73% і 72% відповідно). Попри поширеність серед усіх охоплених населених пунктів протягом досліджуваного періоду, така ситуація була особливо вираженою у прифронтових населених пунктах (82%, 90% і 78% відповідно) порівняно з тиловими населеними пунктами (75%, 63% і 69% відповідно). Найбільш обмеженим був доступ у Донецькій, Херсонській і Луганській областях, а менш складною ситуація була у Запорізькій області, за словами KI.

Крім того, й надалі були відсутні випадки розрахунків у магазинах картками банків України. За словами практично 100% KI, більшість людей не могла скористатися своїми картками, виданими українськими банками. Така неможливість створює значні ризики, оскільки частина людей продовжує отримувати заробітну плату і соціальні виплати на ці рахунки. Наприклад, у середньому протягом досліджуваного періоду KI у 16% населених пунктів повідомили, що відсутність доступу до онлайн-банкінгу блокує доступ до соціальних виплат.

Доступ до онлайн-послуг від банків Російської Федерації дещо скоротився протягом досліджуваного періоду. За словами KI, у 22% населених пунктів у грудні 2024 року більшість людей не могла скористатися російськими банками, і частка таких населених пунктів зросла у лютому і травні 2025 року до 34% і 32% відповідно. Доступ же у прифронтових населених пунктах був більш обмеженим, де KI частіше зазначали, що більшість жителів не могла скористатися послугами банків Російської Федерації (31%, 54% і 44% відповідно), порівняно з тиловими населеними пунктами (16%, 22% і 25% відповідно).

Ситуація з доступом до онлайн-послуг, надаваних банками Російської Федерації, відрізнялася залежно від області. Наприклад, у Донецькій області доступ був особливо обмеженим.

Рисунок 7: Відсоток населених пунктів, де, за словами KI, більшість жителів не мала доступу до онлайн-послуг банківської системи Російської Федерації протягом досліджуваного періоду, за областю (n=138)

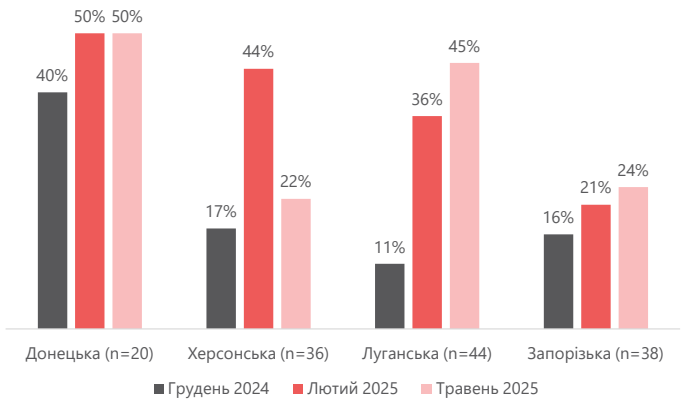

Ситуація з доступом до фінансових послуг, з якою стикалися жителі досліджених населених пунктів, булапомірно складною з тенденцією до погіршення, з огляду на обмежений доступ до банківської системи України та ознаки скорочення доступу до банківської системи Російської Федерації.

Найчастіше вказуваною перешкодою у доступі до фінансових послуг була відсутність працюючих банкоматів і банків у населеному пункті, за словами KI у 53% населених пунктів у грудні 2024 року, 60% у лютому 2025 року і 55% у травні 2025 року. Ця перешкода згадувалася дещо частіше у населених пунктах у межах до 20 км від лінії фронту (65% у грудні 2024 р., 71% у лютому 2025 р. і 62% у травні 2025 р.) порівняно з більш віддаленими населеними пунктами (47%, 53% і 51% відповідно).

У зв'язку з відсутністю працюючих банкоматів **найчастіше повідомлялося про доступ до готівкових коштів, отримуваних за рахунок зарплат і соціальних виплат** (86%, 81% і 85% відповідно). Банкомати були найчастіше згадуваним джерелом у тилових населених пунктах (49%, 43% і 54% відповідно) і рідше згадуваним у прифронтових населених пунктах (24%, 25% і 42% відповідно).

Доступ до ринків

Рисунок 8: Відсоток населених пунктів, де, за словами KI, щонайменше 10-24% жителів не мали доступу до ринків протягом досліджуваного періоду (n=139)

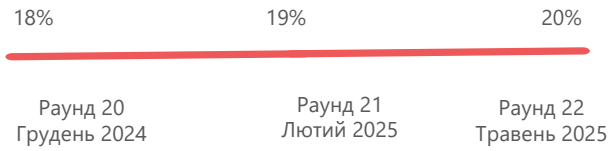

Доступ до ринків залишався стабільним протягом досліджуваного періоду. За словами KI, у 18% населених пунктів у грудні 2024 року, 19% у лютому 2025 року і 20% у травні 2025 року щонайменше 10% жителів не мали доступу до ринків.

У прифронтовій зоні ситуація була більш складною і водночас стабільною. KI у таких населених пунктах частіше зазначали, що принаймні 10% жителів не мали доступу до ринків, (35%, 37% і 38% відповідно) порівняно з тиловими населеними пунктами (8%, 9% і 10% відповідно). Доступ до ринків відрізнявся залежно від області, причому ситуація у Донецькій області була особливо гострою.

Рисунок 9: Відсоток населених пунктів, де, за словами KI, щонайменше 10-24% жителів не мали доступу до ринків протягом досліджуваного періоду, за областю (n=138)

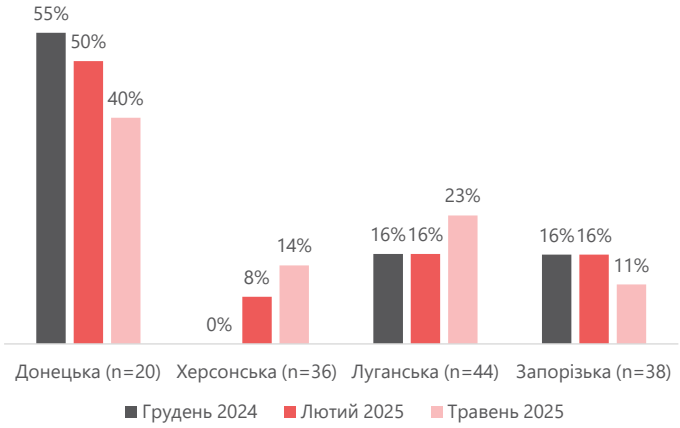

Незалежно від області **найчастіше вказуваною причиною обмеженого доступу до ринків був брак ринків у населеному пункті**. Крім того, часто зазначався брак транспортних засобів, що свідчить про ймовірні труднощі з поїздками у сусідні населені пункти з доступними ринками.

HAVEN
Співфінансується Європейським Союзом
Консорціум Реагування
REACH Informing more effective humanitarian action

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА

Рисунок 10: Відсоток населених пунктів, де, за словами KI, щонайменше 10-24% жителів не мали доступу до достатньої кількості продуктів харчування протягом досліджуваного періоду (n=139)

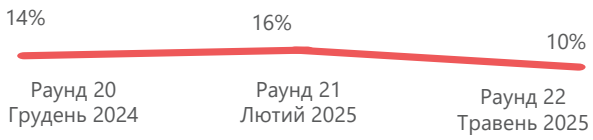

Доступ до продуктів харчування

Протягом досліджуваного періоду доступ до продуктів харчування залишався стабільним в охоплених населених пунктах. Серйозні проблеми з доступом до продуктів харчування спостерігалися переважно у прифронтових населених пунктах. Водночас у травні 2025 року KI вказали на незначне покращення ситуації (за словами KI, у 35%, 33% і 22% населених пунктів відповідно щонайменше 10% жителів не могли отримати доступ до достатньої кількості продуктів харчування). У тилових населених пунктах KI повідомляли про це набагато рідше (2%, 6% і 3% відповідно).

У Донецькій області доступ до продуктів харчування був серйозною проблемою, хоча у травні 2025 року ситуація покращилася. У грудні 2024 року, за даними KI, у 45% населених пунктів принаймні 10% жителів не мали доступу до достатньої кількості продуктів харчуваннння, у 45% — у лютому 2025 року і у 30% — у травні 2025 року.

Рисунок 11: Відсоток населених пунктів, де, за словами KI, щонайменше 10-24% жителів не мали доступу до достатньої кількості продуктів харчування протягом досліджуваного періоду, за областю (n=138)

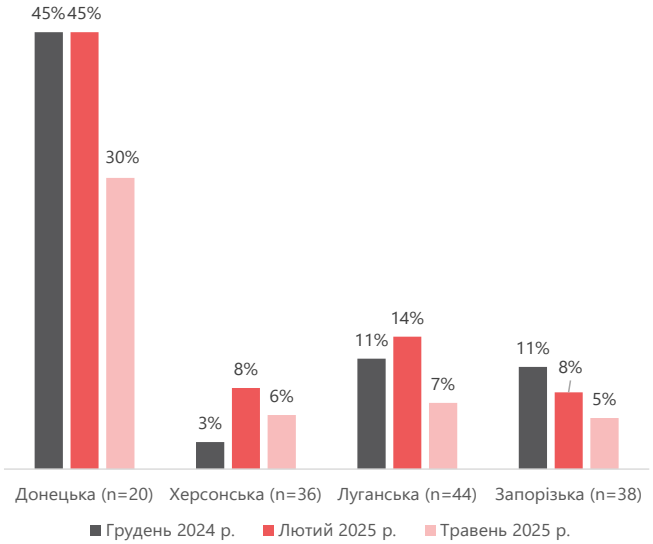

Загалом найчастіше вказуваними перешкодами у доступі до достатньої кількості продуктів харчування були високі ціни і брак грошей, проте протягом досліджуваного періоду частота повідомлень про ці перешкоди знизилася. За словами KI, брак грошей спостерігався у 62% населених пунктів у грудні 2024 року, 53% у лютому 2025 року і 44% у травні того ж року. Про високі ціни повідомлялося у 52% населених пунктів у грудні 2024 року, у 53% у лютому 2025 року і 42% у травні.

Крім того, у прифронтових населених пунктах було зафіксовано брак працюючих магазинів (43%, 41% і 46% відповідно)**, що підтверджує дані щодо недоступності ринків у цій зоні.**

ЖИТЛО ТА НЕПРОДОВОЛЬЧІ ТОВАРИ

Рисунок 12: Відсоток населених пунктів, де, за словами KI, щонайменше 10-24% жителів не мали доступу до безпечного житла з належними умовами протягом досліджуваного періоду (n=139)

Доступ до безпечного житла з належними умовами

Протягом досліджуваного періоду в охоплених населених пунктах доступ до безпечного житла з належними умовами[6] залишався відносно стабільним. Частка населених пунктів, де, за словами KI, 10% жителів і більше не могли отримати доступ до безпечного житла з належними умовами, становила 23% у грудні 2024 року, 25% у лютому і 27% у травні 2025 року (n=139).

У населених пунктах у межах до 20 км від лінії фронту доступ до безпечного житла з належними умовами був набагато більш обмеженим порівняно з населеними пунктами, розташованими на відстані понад 20 км від лінії фронту. За словами KI, у грудні 2024 року у 49% населених пунктів у межах до 20 км від лінії фронту щонайменше 10% жителів не мали доступу до безпечного житла з належними умовами. У лютому ж 2025 року частка таких населених пунктів становила 56%, а у травні 2025 року — 50%. Це набагато вищий показник, ніж у тилових населених пунктах (8%, 7% і 13% відповідно).

У Донецькій області доступ до безпечного житла з належними умовами був більш обмеженим порівняно з іншими областями. У грудні 2024 року і травні 2025 року KI у 6 з 20 досліджених населених пунктів у Донецькій області повідомили, що понад половину жителів не могли отримати доступ до безпечного житла з належними умовами.

У період з грудня 2024 року по травень 2025 року найбільш поширені перешкоди залишалися незмінними. За словами KI, серед населених пунктів з обмеженим доступом до житла частка населених пунктів з небезпечним житлом становила 91% у грудні, 83% у лютому 2025 року і 94% у травні того ж року. Про повністю зруйноване житло повідомлялося у 36% населених пунктів у грудні 2024 року, 44% у лютому 2025 року і 34% у травні 2025 року. Відмінності ж за областю були незначними.

Доступ до непродовольчих товарів (НПТ)

Рисунок 13: Відсоток населених пунктів, де, за словами KI, щонайменше 10-24% жителів не мали доступу до НПТ протягом досліджуваного періоду (n=139)

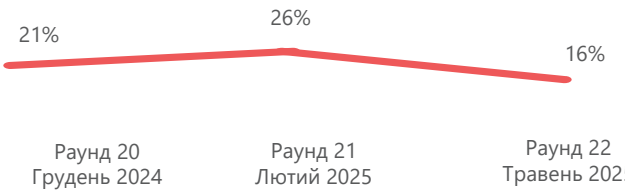

Ситуація з доступом до основних НПТ була нестабільною. У грудні 2024 року KI у 21% досліджених населених пунктів (n=139) повідомили, що 10% жителів і більше не могли отримати доступ до достатньої кількості НПТ. Цей показник зріс до 26% у лютому 2025 року, після чого знизився до 16% у травні 2025 року.

HAVEN
Співфінансується Європейським Союзом
Консорціум Реагування
REACH Informing more effective humanitarian action

У населених пунктах у межах до 20 км від лінії фронту частіше фіксувався більш обмежений доступ до основних НПТ. За словами KI, у грудні 2024 року у 37% населених пунктів 10% жителів і більше не могли отримати доступ до достатньої кількості НПТ. У лютому ж 2025 року частка таких населених пунктів зросла до 46%, а потім знизилася до 30% у травні 2025 року. Натомість у більш віддалених від лінії фронту населених пунктах цей показник нижчий, а саме 11%, 14% і 8% відповідно. Дані результати співпадають з іншими вищезгаданими тенденціями, за яких доступ до ринків, продуктів харчування, фінансових послуг і готівкових коштів був більш обмеженим у прифронтовій зоні.

У Донецькій області доступ до НПТ був дуже обмеженим порівняно з іншими областями протягом досліджуваного періоду. Втім, ситуація все ж покращилася. За словами KI, у грудні 2024 року у 70% досліджених населених пунктів Донецької області щонайменше 10% жителів не могли отримати доступ до достатньої кількості НПТ. У лютому ж 2025 року частка таких населених пунктів становила 60%, а у травні 2025 року — 45%. Аналогічним чином ці результати співпадають з іншими секторальними тенденціями (зокрема, тими, що стосуються доступу до продуктів харчування і ринків), коли у Донецькій області протягом досліджуваного періоду спостерігалися найбільш гострі проблеми, але й водночас покращення ситуації у травні 2025 року.

Рисунок 14: Відсоток населених пунктів, де, за словами KI, щонайменше 10-24% жителів не мали доступу до НПТ протягом досліджуваного періоду, за областю (n=138)

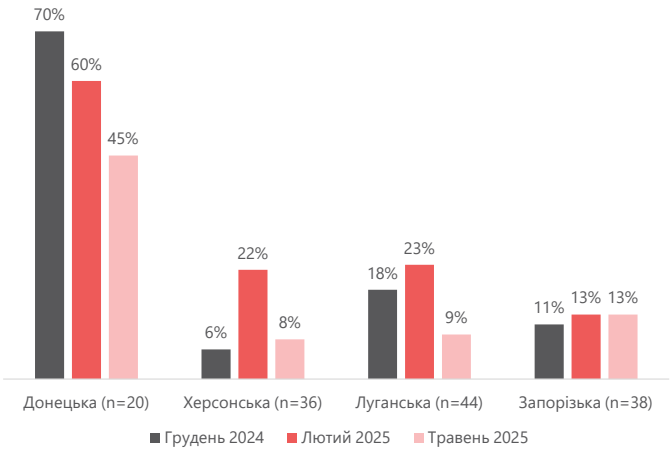

ЗАХИСТ

У період з грудня 2024 року по травень 2025 року проблеми з безпекою та захистом залишалися надзвичайно поширеними на окупованих територіях. Серед найчастіше вказуваних були наступні проблеми: використання житла та/або землі у військових цілях, загроза ракетних ударів, ризик небезпеки збройного насильства/обстрілів та самовільне захоплення житла іншими особами. У прифронтових населених пунктах рівень вираженості багатьох проблем із захистом, особливо тих, які були пов'язані з безпосереднім впливом війни, був вищим.

Загалом багато проблем із захистом були пов'язані з житловими, земельними та майновими (ЖЗМ) питаннями. За словами KI, додатковими проблемами протягом досліджуваного періоду були розграбування приватної власності (30%, 28% і 35% відповідно), наявність мін і боєприпасів, що не розірвалися (27%, 22% і 30% відповідно), а також пошкоджене або зруйноване житло (23%, 19% і 17% відповідно). У Донецькій області про проблеми, пов'язані із ЖЗМ питаннями, повідомлялося особливо часто.

Рисунок 15: Відсоток населених пунктів, за найчастіше вказуваними проблемами з безпекою протягом досліджуваного періоду

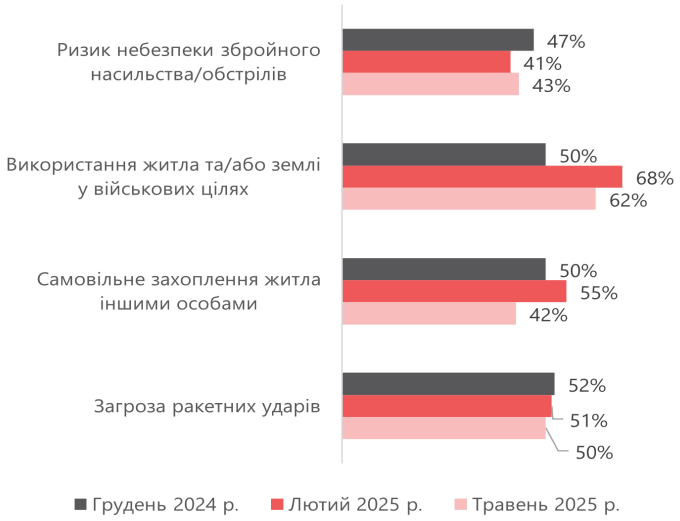

Поширеність проблем у сфері безпеки та захисту, з якими стикаються жінки і дівчата, була нижчою порівняно із загальними проблемами у цій сфері. Серед повідомлених проблем словесне насильство було найбільш поширеним (10% у грудні 2024 р., 5% у лютому 2025 р., 17% у травні 2025 р., n=139). Багато проблем, з якими стикаються жінки та дівчата, є дуже чутливими. Як наслідок, KI, ймовірно, не повідомляли про них, і в цьому полягають обмеження даного дослідження. Крім того, учасники опитування, визначені відповідно до методології «Обізнаність із ситуацією в населеному пункті», не є експертами і можуть вважати себе недостатньо обізнаними, щоб повідомляти про проблеми, які стосуються конкретної групи населення. Таким чином, фактичний рівень поширеності певних проблем може бути вищим.

Протягом досліджуваного періоду більш поширеними були проблеми, з якими стикаються чоловіки і хлопці. За словами KI, у травні 2025 року у 36% населених пунктів (n=139) не було жодних проблем. Найчастіше згадуваними проблемами, характерними для чоловіків і хлопців, були призов/вербування до збройних сил (у 31% населених пунктів у грудні 2024 р., 31% у лютому 2025 р., 29% у травні 2025 р.), а також затримання (17% у грудні 2024 р., 20% у лютому, 15% у травні 2025 р.).

Доступ до соціальних виплат

Протягом трьох раундів зі збору даних, за словами KI, у більшості населених пунктів переважна більшість людей, які мали право на соціальні виплати, отримували їх (наприклад, виплати особам з інвалідністю, пенсії, грошова допомога при народженні дитини). KI повідомили, що соціальні виплати можна було отримати у 91% населених пунктів у грудні 2024 року, 84% у лютому 2025 року і 93% у травні того ж року.

На рівні області жодних суттєвих відмінностей зафіксовано не було. Винятком стала лише Донецька область, де повідомлялося про суттєве покращення ситуації. За словами KI, у грудні 2024 року більшість жителів не мала доступу до соціальних виплат у 60% населених пунктів, а у лютому 2025 року — у 55% населених пунктів. У травні ж 2025 року частка сягнула 95%.

Протягом досліджуваного періоду перешкоди у доступі до соціальних виплат різнилися. Наприклад, відсутність

HAVEN
Співфінансується Європейським Союзом
Консорціум Реагування
REACH Informing more effective humanitarian action

паспорта Російської Федерації була часто вказуваною перешкодою у грудні 2024 року (33%). Однак у лютому 2025 року цей показник знизився до 19%, а у травні того ж року — до 10%. Крім того, дедалі рідше повідомлялося про таку перешкоду як відсутність документів, що підтверджують право на соціальні виплати (25%, 12% і 10% відповідно). Інші ж перешкоди, такі як процедура перевірки права на соціальні виплати від Уряду України (33%, 24% і 30% відповідно) і відсутність адміністративних установ для реєстрації на отримання виплат (20%, 18% і 27% відповідно), були більш стійкими.

ВИСНОВКИ

Загалом у період з грудня 2024 року по травень 2025 року ситуація у досліджених населених пунктах залишалася стабільною. За результатами аналізу загального рівня потреб і секторального аналізу, жодних різких коливань зафіксовано не було. У районах з найвищим рівнем потреб, де жителі не могли задовольнити певні основні потреби, спостерігалися проблеми з доступом до медичного обслуговування, безпечного житла з належними умовами і непродовольчих товарів.

У населених пунктах у межах до 20 км від лінії фронту ситуація була гіршою, ніж у більш віддалених населених пунктах. Тоді як у певний період фіксувалися окремі перешкоди у цих зонах (наприклад, відсутність ринків), в інших випадках перешкоди і потреби були більш вираженими у прифронтовій зоні порівняно з перешкодами і потребами у більш віддалених населених пунктах.

У Донецькій області потреби були більш гострими порівняно з іншими областями. Водночас дані від травня 2025 року свідчать про покращення ситуації у певних секторах.

Аналіз тенденцій, здійснений фахівцями МГС, виявив, що у досліджених населених пунктах рівень потреб залишається високим, але стабільним. Разом з тим результати свідчать також про необхідність впровадження цільового реагування за географічними районами, оскільки іноді потреби і перешкоди відрізнялися та посилювалися на прифронтових територіях і в окремих областях.

HAVEN
Співфінансується Європейським Союзом
Консорціум Реагування
REACH Informing more effective humanitarian action

ДОДАТОК 1: ОГЛЯД ВИБІРКИ

Назва області	Кількість регулярно досліджуваних населених пунктів на область	Грудень 2024	Лютий 2025	Травень 2025
Донецька	У межах до 20 км від лінії фронту	9	8	7
	На відстані понад 20 км від лінії фронту	11	12	13
Харківська	У межах до 20 км від лінії фронту	1	1	1
	На відстані понад 20 км від лінії фронту	0	0	0
Херсонська	У межах до 20 км від лінії фронту	15	17	17
	На відстані понад 20 км від лінії фронту	21	19	19
Луганська	У межах до 20 км від лінії фронту	13	13	12
	На відстані понад 20 км від лінії фронту	31	31	32
Запорізька	У межах до 20 км від лінії фронту	13	13	13
	На відстані понад 20 км від лінії фронту	25	25	25

Тип населеного пункту	Кількість
Село	99
Місто	40

Відстань від лінії фронту	Грудень 2024	Лютий 2025	Травень 2025
До 20 км від лінії фронту	51	52	50
Понад 20 км від лінії фронту	88	87	89

HAVEN
Співфінансується Європейським Союзом
Консорціум Реагування
REACH Informing more effective humanitarian action

Огляд методології

Збір даних на окупованих територіях України проводився на основі методології «Обізнаність із ситуацією в населеному пункті». Це дистанційний метод збору даних у ситуаціях, коли застосування звичайного прямого методу збору первинних даних у конкретному населеному пункті неможливе. У період з грудня 2024 року по травень 2025 року було проведено три раунди моніторингу гуманітарної ситуації (МГС). Попри те, що у кожному раунді дотримувався критерій географічного охоплення, який складав щонайменше 10% від усіх населених пунктів на окупованих територіях, досліджені населені пункти були різними у кожному раунді. З огляду на це, даний аналіз тенденцій стосується 139 населених пунктів (міст і сіл), досліджених протягом останніх трьох раундів МГС.

Збір даних відбувався шляхом проведення інтерв'ю з ключовими інформантами (КІ) громад. КІ громад — це переміщені люди, які у період протягом 30 днів, що передували збору даних, виїхали з населеного пункту на окупованій території України та/або підтримували постійний зв'язок з людьми, які все ще проживали у досліджуваному населеному пункті протягом 30 днів до збору даних. Усі відповіді КІ з одного населеного пункту було агреговано, щоб отримати єдине значення по кожній змінній для кожного населеного пункту.

У Плані агрегування даних передбачено один індикатор на населений пункт і використано усереднений підхід до агрегування відповідей, отриманих з кожного населеного пункту, відповідно до шкали вираженості потреб для питань з одним варіантом відповіді. До питань з кількома варіантами відповідей застосовувалося правило відбору всіх відповідей, наданих принаймні одним респондентом, якщо кількість респондентів була менше п'яти, або двома, якщо респондентів було п'ять чи більше.

Ці статистичні дані не можуть бути екстрапольовані на частку (%) населення, відповідно мають розглядатися як індикативні, а не репрезентативні. Враховуючи невелику та нерепрезентативну вибірку, отримані результати дають лише орієнтовне розуміння ситуації на досліджених територіях. Дані результати слід оцінювати з огляду на фактичне географічне охоплення; деякі області/райони можуть бути охоплені краще, ніж інші через більшу кількість доступних КІ. Крім того, оскільки КІ підбирали на основі їхньої відповідності критеріям відбору, мінімальна кількість КІ для одного населеного пункту не встановлювалась. Таким чином, результати по конкретних населених пунктах слід трактувати з обережністю, оскільки вони теж вважаються індикативними.

Посилання та примітки

1 Управління ООН з координації гуманітарних справ (УКГС ООН). Україна: План гуманітарних потреб і реагування на 2025 рік, січень 2025 р.
2 REACH. Метод «Обізнаність із ситуацією в населеному пункті» для моніторингу гуманітарної ситуації: багатонаціональне валідаційне дослідження методу, заснованого на опитуванні ключових інформантів, 4 жовтня, 2023 р. (англійською)
3 Посилання у тексті на лінію фронту стосуються розташування лінії фронту у період безпосередньо перед збором даних. Так, населені пункти у межах до 20 км від лінії фронту у раунді 20 можуть відрізнятися від населених пунктів у межах 20-кілометрової зони від лінії фронту у раунді 22 залежно від того, наскільки сильно перемістилася лінія фронту у період між зборами даних.
4 Українська правда. Донецька область – на межі гуманітарної катастрофи через відсутність води, серпень 2025 р.
5 Середнє значення розраховується на основі середніх відсотків між трьома проаналізованими раундами.

ПРО REACH

Ініціатива REACH сприяє розробці інформаційних інструментів та продуктів, які підвищують спроможність суб'єктів гуманітарної діяльності ухвалювати рішення на основі фактичних даних у контекстах надзвичайних ситуацій, відновлення та розвитку. Методології, які використовує REACH, охоплюють збір первинних даних і глибинний аналіз, а вся діяльність здійснюється через механізми міжвідомчої координації гуманітарної допомоги. REACH – це спільна ініціатива організацій IMPACT Initiatives, ACTED і Навчального та науково-дослідного інституту – Програми ООН з використання супутникової інформації в оперативних цілях (UNITAR-UNOSAT).

HAVEN Humanitarian Action through Volunteers, Enablers & Networks
Nonviolent Peaceforce · acted · Geneva Call · Relief Coordination Centre · IMPACT REACH PANDA AGORA · CENTER FOR CIVILIANS IN CONFLICT
Supported by: UKaid from the British people
Консорціум Реагування
Співфінансується Європейським Союзом
REACH Informing more effective humanitarian action